

veljstvo s častniki in jih pomeče v morje... A kaj zdaj? Pozivljejo druge ladje, naj se upró. A le malo se jih odzove. Bombardirajo obrežje in hočejo ropati, da si ohranijo življenje, car pošlje nad nje celo brodovje, ki pa noče streljati nanje, in slednjič priplovejo skesani v rumunsko luko Konstanca, kjer jih razorožijo in ladjo vrnejo Rusiji. To je nevarno, še bolj, kot vojska z Japonci, ker kaže, da je upor že daleč zašel v armado in mornarico. Če je Roždestvenskij imel take mornarje, se ni čuditi, da je bil tako grozno poražen pri Cušimi.

Medtem pa zborujejo zemstva v Moskvi. Policija jih hoče razgnati, a predsednik pravi: „Ne pokorim se nikomur razen carju!“ Policija se umakne, car pa dvomi in odlaša. To je popolna revolucija. Kak bo konec?

Vladimir Sergejevič Solovjev. Izšla je popolna izdaja zbranih spisov tega velikega ruskega modroslovca, ki si je stavil nalogo, dvigniti ruskega duha versko in moralno, in mu je ravno vsled tega kazal pot h katolicizmu.

Jezuitje na Ruskem. Arheografska komisija v Peterburgu je izdala „Pisma i donesenija Jezuitov o Rusiji XVII. i načala XVIII. veka“. V Rusiji so bili večinoma jezuitje iz čeških dežel, in jako zanimiva so pisma, ki so jih pisali domov o ruskih razmerah. Sprejemali so jih tam včasih blagohotno, včasih neprijazno. Raznesli so o jezuitih pravljico, da imajo čudežen vid in da vidijo 100 vatlov daleč skozi zemljo — kako nevarni ljudje! Hrana je bila silno poceni, a obleka grozno draga. Mnogo bridkih izkušenj so imeli jezuitje z odpadniki; odkupovali so nesvobodne ljudi, zlasti Tatarje, in jih izpreobračali, a ti so večinoma odpadali. Sicer so si pa jezuitje pridobili ugled v vseh slojih s svojo učenostjo in z deli usmiljenja; podarjali so zdravila in stregli bolnikom.

A. V. Polovcov, arhivar carskega dvora v Peterburgu, je umrl tu pred kratkim v 56. letu starosti. Polovcov je zbral za svojega življenja obilno literarno-historičnega materiala iz življenja carja Petra Velikega; v zadnjih letih svojega življenja se je pečal zlasti z dobo Aleksandra I. in Nikolaja I. Znamenita je A. V. Polovcova razprava o bivanju Petra Velikega na Holandskem, ki je skrbna in podrobna študija o holandskem življenju na koncu XVII. stoletja.

Aleksej P. Vladimirov, ruski pisatelj, je umrl v Peterburgu dne 11. februarja 1905, star 76 let. Vladimirov je bil rojen v Kinješmu, študiral je na moskovski duhovni akademiji in kot pedagog gojil zlasti otroško literaturo. Zraven tega je prevajal mnogo iz angleščine. L. 1865. ga je poklical grof Muravjov v Vilno, kjer so mu izročili nalogo, da uredi 100.000 zvezkov knjig, ki so bile konfiscirane, ko so zapirali po zadnji poljski vstaji vse katoliške samostane v Rusiji. To velikansko delo je A. P. Vladimirov izvrstno dokončal in tako sestavil znano vilensko javno knjižnico. Od

tega časa je ostal v Vilni kot profesor ruskega jezika in literature in je pridno podpiral najznamenitejše ruske časopise z obilnimi deli, zlasti monografijami.

Narodno-gospodarsko vedo v Rusiji je zadela velika izguba s smrtjo izbornega njenega so-trudnika Nikolaja Aleksandrova Karyševa, bivšega docenta politične ekonomije na moskovskem in jurjevskem vseučilišču in poznejšega profesorja statistike v Aleksandrovem liceju v Moskvi, ki je tukaj umrl dne 19. febr. 1905. N. A. Karyšev je bil eden izmed najtalentiranejših in najplodovitejših narodno-gospodarskih pisateljev in izbornih statistik, kateremu se ima zahvaliti dolga vrsta ruskih listov za mnoga dragocena dela. Slavna je bila njegova stalna narodno-gospodarska rubrika v reviji „Ruskoje bogatstvo“, marsikatera njegovih statistik je dala povod plodovitim debatam in vnetim akcijam v najrazličnejših gospodarskih podjetjih. Katekizem Karyševovih nazorov so njegove „Ekonomičeskija besedy“, ki so izšle v mnogih izdajah.

Gerasim Artemjevič Ezov, člen ministrskega sveta za narodno prosveto, poznavavec armenske zgodovine in pisatelj, je dne 13. jun. umrl v Petrogradu. Ezov je bil po rojstvu Armenec. Rodil se je l. 1835. in je svoje študije izvršil v Lazarevskem zavodu vzhodnih jezikov. Po svoji učeni disertaciji „Vnutrennij byt drevnej Armenii“ je postal magister armensko-perzijske književnosti. Ezov je opravljal razne državne službe na Ruskem in je bil zelo delaven tudi na literarnem polju. Bil je sotrudnik listov: „Sčvernaja Pčela“, „Sovremennik“, „Otečestvennija zapiski“. Kritika zelo hvali njegove spise: „Pregled armenske periodične književnosti“, „O znanstvenih razmerah Evrope k Aziji“, „O proučevanju perzijskih magov, Ezinka, armenskega pisatelja V. stoletja“ itd.

Maloruski jezik in slovstvo v „Collège de France“. Kakor poroča „Kijevskaja Starina“, je začel v Parizu v znanstvenem zavodu „Collège de France“ gosp. Louis Leger predavati o maloruskem jeziku in o zgodovini maloruskega slovstva. Profesor Leger je prevel v francoščino „Letopis Nestorov“ in se posebno zanima za arheološke izkopine na Ukrajini. Pri prvem predavanju je bilo kakih 20 poslušavcev, izmed katerih je bilo nekoliko mladih francoskih slovanofilov.

Rusinsko gledišče v Lvovu je postalo vzrok hudega razpora v literarnem domačem svetu. En del Rusinov samih vstaja proti stavbi in trdi, da Rusini še niso zreli za lastno gledišče, ker nimajo zadostne dramatične literature, niti umetnikov, niti občinstva. Boji se, da se ne bi zapravljala narodni denar, in priporoča, naj bi do sedaj nabrano vsoto rajši darovali za zasebno rusinsko gimnazijo ali za zemljiško banko. Teh nazorov so se poprijeli tudi možje, ki živjajo visoko spoštovanje, na prof. dr. Ivan Franko in prof. Gruševski. Tem nasproti trdijo drugi, da zahteva že narodna čast Rusinov gledišče v Ga-